

Sitä kuusta kuuleminen...

Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y.
numero 47

Mellersta Esbo Småfastighetsförening r.f.
1/2020

KESKI-ESPOON PIENKIINTEISTÖYHDISTYS

MELLERSTA ESBO SMÅFASTIGHETSFÖRENING

Lehtemme nimi on alkuosa sananlaskusta:

”Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto.”

eller på svenska:

”Lyssna till den granens sus, vid vars rot ditt bo är fäst.”

Tällä sananlaskulla haluamme kunnioittaa perinteitä ja meitä pientaloasujia ympäröivää luontoa. Toisaalta yhdistyksemme katsoo kuitenkin rohkeasti alueemme kehittyvään ja muuttuvaan tulevaisuuteen ja pyrimme yhdessä etsimään siihen kulloinkin parhaiten sopivat ratkaisut. Kannustamme jäsenistöämme osallistumaan tähän työhön aktiivisesti.

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan palsta.....	3
Miltä kotiseutuni näytti vuonna 1945?	5
Kaupunginjohtajan tervehdys	6
Kesäisiä ja perinteisiä ruokaohjeita Espoosta ja läntiseltä Uudeltamaalta	7
Kaavoituskatsaus	9
Vanha mestauspaikka löytyy asutuksen vierestä Mikkelästä	12
Espoolaistentalosta Espoon keskuksen sydän	13
Uusi runkolinja 200 aloittaa 10.8.	16
Yhteisöllisyyttä elvyttämässä - Syysmatin markkinat 19.-20.9.2020	17
Kodin tietoturva	20
Perinneseura julkaisi kirjan maanviljelyn historiallisista muutoksista Espoossa ...	22
Ensimmäiset kerrostalot Espoon keskukseen 1950-luvulla	24
Afton vid Esboån	27
Luottamushenkilöt 2020	28

Kansikuva: 16.5.2020 Kasavuori/Kasaberget Hannele Nygård

23. vuosikerta	ISSN 1459-1073
Painopaikka	Pekan Pikapaino Oy, Träskändan puistotie 1, 02940 Espoo
Jakelu	Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys r.y: n jäsenille
Toimituskunta	Eeva Vainio, Virpi Palmgren, Jan-Olof Stengård, Timo Laaksonen, Nena Stenius
Päätoimittaja	Ann-Christin Lintula

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hyvä lukija ja yhdistyksemme jäsen!

Tänä vuonna meitä on kohdannut tosi-asia, johon harva on uskonut ja suurin osa meistä ei ole kuvitellut koskaan kekevänsä. Corona-pandemia iski tietoisuuteemme maaliskuussa ja 15.3 alkaen monen elämä muuttui. Suurin osa rupe- si tekemään etätöitä kotoa käsin, mikäli se vain työtehtävien kannalta oli mahdollista. Suunnaton määrä rajoituksia asetettiin valtion taholta. Maan rajoja suljettiin. Suomalaisia koitettiin nopealla aikataululla kotiuttaa ulkomaan loma-kohteista. Tässä elämäntilanteessa oma koti ja viihtyvyys kotona korostui entisestään. Etätöitä tekeväälle oma työpiste korostui. Mikäli vielä löytyy oma piha, jonne voi vetäytyä nauttimaan kevään tulosta, lintujen pesinnästä ja ensimmäisistä perhosista, aina vaan parempi.

Suomalaisen unelma on oma talo järven rannalla hyvien liikenneyhteyksien varrella. Tämä yhtälö on vähän vaikea toteuttaa. Espoossa suunnitellaan ja rakennetaan lisää teitä ja raiteita lähes kaiken aikaa. Leppävaara on ihan mullistuksen kourissa, kun sinne kaunista bulevardia pitkin rakennetaan Keilaniemestä Itäkeskukseen Raide-Jokeri, jonka pituus on 25 km. Espoon keskukseen odotamme edelleen kaupunkirataa. Käytännössä rakennettaisiin kaksi lisäraidetta Leppävaarasta Kauklahteen. Ratasuunnitelma on hyväksytty jo vuonna 2014, mutta investointipäätöstä ei ole tehty. Kaupunkirata on jäänyt muiden hankkeiden jalkoihin ja nyt sen aikataulu on

ilmeisesti kiinni tunnin juna -ratahankkeesta. Espoo-Salo oikoradan suunnitelmassa on päästy investointi-suunnitelmiin. Väyläviraston sivuilta voi seurata videon kautta ratalinjausta. Linja noudattaa hyvin paljon nykyisen Turunväylän linjausta. Rataosuus olisi yhteensä 95 km. Yleissuunnitelma tulee vielä nähtäville keväällä 2021. Ratahanke edellyttää myös väylän varrella olevien kuntien yleiskaavojen hyväksynnän.

Hiljattain tehdyn tutkimuksen mukaan myös nuorempi ikäluokka haluaa asua omakotitalossa. Lähes puolet 18-34 vuotiaista, jotka eivät nyt asu omakotitalossa, toivoo asuvansa omakotitalossa ja 35-44 -vuotiaista 44 %. Kaikkein tyytyväisimmät asukkaat asuvat myös omakotitalossa. Tässä kunnilla on haasteensa kaavoituksessa, miten suunnitella asuin-alueita perheille, mutta myös niin, että etäisyydet palveluihin eivät kasva liian suuriksi.

Tilaisuuksia peruttu ja niin myös vuosikokouksemme

Corona-pandemian myötä tilaisuuksia on peruttu ja se on näkynyt myös yhdistystoiminnassa. Suurin osa yhdistyksistä pitävät vuosikokouksensa kevään aikana. Silloin hyväksytään tilinpäätös ja annetaan vastuuvapaus istuvalle hallitukselle. Myöskään yhdistyksemme ei ole pitänyt vuosikokousta vaan sen ajankohta siirtyy näillä näkymin syyskuulle. Siinä kokouksessa on erittäin tärke-

ää, että jäsenkunta on läsnä kertomassa mielipiteensä yhdistyksen jatkosta. Edellisessä numerossa kannoin huolta yhdistyksen jatkosta. Tämä on edelleen ajankohtaista. Kokouksessa otetaan kantaa ja keskustellaan yhdistyksen mahdollisuudesta jatkaa toimintansa. Tarvitaan ko meitä enää, vai onko maailma sen verran muuttunut, että on aika sanoa kiitos ja näkemiin. Tarvitsemme uusia jäseniä hallitukseen, jotta toimintaa voidaan jatkaa ja uudistaa. Yhdistyksemme on vuosien varrella ottanut kantaa ja yrittänyt vaikuttaa moneen asemakaavamuutokseen ja tiehankkeeseen. Tällä hetkellä on erittäin tärkeää tutustua pohjois- ja keski-Espoon yleiskaavaan. Kaavasuunnitelmat ovat herättäneet paljon keskustelua kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Keski-Espoolaisia askarruttaa liian tiivis rakentaminen, pientaloalueiden muuttamista kaupunkimaisiin kerrostaloalueisiin sekä kauniin Espoonjokilaakson säilyttäminen luontoa kunnioittaen. Toivottavasti Corona-pandemia rauhoittuisi pian ja voisimme palata normaaliin elämään, mitä se sitten meille itse kullakin tarkoittaa. Yli 70-vuotiaat ovat olleet ihmeissään ja toiset ovat tulkinneet rajoitukset kirjaimellisesti. Jokainen meistä kaipaa ystäviään, perheenjäsenten läheisyyttä, halauksia ja naurua. Onneksi meillä on kesä edessä ja Suomen kesä yleensä tuo meille lämpöä, iloa ja puutarhan ja metsän antimia. Toivotan Sinulle hyvä lukija kaikkea hyvää ja aurinkoista kesää!

Ann-Christin Lintula
puheenjohtaja

Bästa medlem och läsare!

Vi har inte upplevt en liknande situati-

on sen krigsåren. Corona-pandemin skrämdde upp oss ordentligt och inte vet vi ju ännu hur det kommer att fortsätta. Det finns olika scenarier, får vi vaccin och när och hur effektivt det i så fall är. Vi har upplevt vårens annalkande grönska isolerade från våra nära och kära. Många som jobbar har övergått till distansarbete, vilket också betyder att du inte längre har närkontakten till kolleger, inte äter lunch tillsammans och inga kaffepauser. Mina kaffepauser har vanligen inneburit en kopp kaffe vid datorn. Vi har säkert alla varit ängsliga för sjukvårdspersonalen och hur de skall orka. Men vi kan inte hoppas på annat än att situationen så småningom kunde lätta. Det vet vi tyvärr inte ännu. I dessa tider har hemmets betydelse blivit ännu viktigare.

För tillfället bygger man skyddsvallar invid ån och det är inte något litet bygge. Vallarna byggs nedanför Kyrktian, simhallen och gymnasiet och sträcker sig ända till minigolfbanan. Den har återigen varit ordentligt under vatten denna vinter och många av banorna flöt igen omkring.

Helt i centrum byggs Kyrkträskvägen om, gamla magasinet istandsätts helt och hållet för att kunna tas i bruk som butik eller liknande. Bostadshusen håller på att bli klara, stadshuset väntar ännu på sitt öde och ämbetshus II väntar på att rivas. I stället kommer man att bygga ett Esbohus som blir klart tidigast 2026. Det som mest stör alla som bor på norra sidan om järnvägen är att det inte finns några butiker, inte ens en kiosk. Det som föreningen nu mest behöver följa upp är generalplanen för mellersta och norra Esbo. Den kommer att långt i framtiden stipulera om vår omgivning består

av småhus eller höghus. För oss har den viktigaste biten varit att det historiskt värdefulla och vackra ådalsområdet inte förstörs med nybygge. I tidningen kan vi läsa om ett gammalt avrättningsställe i Mickels och jag tror att det inte är många av oss som kände till det. Det är ett

MILTÄ KOTISEUTUNI NÄYTTI VUONNA 1945?

Tähän saat nyt vastauksen uudesta palvelusta, joka on tehty Maanmittauslaitoksen arkiston pohjalta. Vanhimmat kartat ovat vuodelta 1928. Maaseudun Tulevaisuus lehti kertoi tällaisesta ilmaisesta palvelusta noin viikko sitten. Palvelussa on yhteensä 10 000 karttalehteä Suomesta. Pohjana on käytetty Maanmittauslaitoksen Vanhat painetut kartat -arkistoa. Valikosta voit valita vuosiluvun, jota haluat tarkastella. Palvelun on luonut Mikko Kuttilainen, joka innostui asiasta kehitettyään harastepohjalta maastokarttasovellusta Applen puhelimiin. www.vanhatkartat.fi

Maanmittauslaitoksen sivut ovat muutenkin mielenkiintoiset! Suomi on tuhansien järvien maa, mutta tarkalleen ottaen kuinka

Kartta on Espoon aseman aluetta vuodelta 1945. Ylhäällä keskellä kirkko, rautatie on musta viivotettu keskellä karttaa. Lindholmin saha on merkittynä, samoin sairaala ja VPK. Kaupunginkallion ensimmäisiä taloja näkyy alalaidassa.

lämpligt utfärds mål och du kommer dit direkt från Gamla Landsvägen. Jag önskar dig allt gott med sköna dagar i solsken!

Ann-Christin Lintula
ordförande

monta järveä on Suomessa. Sitä on tutkittu ja vastaus on 57 000–168 000. Oli pa kovin epätarkka luku. Suomessa on 109 032 järven, lammen ja niiden osien nimeä. Suomen ympäristökeskuksen mukaan on 57 000 järveä, joiden pinta-ala on yli hehtaarin. Vähintään puolen hehtaarin kokoisia järviä on 168 000.

Ann-Christin Lintula

KAUPUNGINJOHTAJAN TERVEHDYS

*Kuva: Espoon kaupungin
konsernihallinnon viestintä*

Hyvät keski-espoolaiset, elämme aikoja, jolloin monet meistä ovat viettäneet poikkeuksellisen paljon aikaa kotona ja kodin lähiympäristössä. Yhteisön merkitys on saanut aivan uusia ulottuvuuksia. Fyysinen erillisyys on monella tapaa haastavaa. Onneksi suomalaiseseen vastuuntuntoon on aina kuulunut se, että pidämme toisistamme huolta. Espoolaiset ovat ilahduttavasti tarjonneet tukea ja käytännön apua jopa aikaisemmin tuntemattomille naapureillemme. Olen usein todennut, että Espoo onnistuu kaikissa niissä asioissa, joita teemme yhdessä. Nyt, jos koskaan tarvitsemme yhteistyötä ja välittämistä, jotta poikkeavasta tilanteesta selviydytään, eikä kukaan jää ilman huolenpitoa.

Kaupungin tärkein tehtävä on turvata riittävä palvelujen saatavuus asukkaillamme täysin poikkeuksellisessa tilanteessa. Aivan erityinen huoli on heikoimmassa asemassa olevista espoolaisista, vanhuksista ja sairaista. Samaan aikaan meidän on huolehdittava siitä, että kaupungin elinvoimaisuus säilyy ja että pystyisimme parhaalla mahdollisella tavalla kohtaamaan esimerkiksi yhtä haastavammaksi käyvän taloustilanteen. Kaupunki kehittyi myös poikkeuksellisin aikoina.

Espoon keskuksen kehittäminen painottuu aseman seudun ympäristöön, johon valmistuu parhaillaankin esimerkiksi uusia asuintaloja. Espoo kasvaa tulevaisuudessa metron kehityskäytävän lisäksi myös keski- ja pohjoisosistaan, mikä

edellyttää entistä sujuvampia liikenneyhteyksiä. Yksi keskeisimmistä suunnitelmien toteuttamiseen vaikuttavista yhteyksistä on Leppävaarasta Espoon keskukseen suunniteltu kaupunkirata. Tänä keväänä valtio ja kunnat ovat päässeet yhteisymmärrykseen Turun ja Helsingin välisen Tunnin junan suunnittelua edistävän hankeyhtiön perustamisesta. Espoon kaupunkirata sisältyy Tunnin juna -kokonaisuuteen, mutta sen toteutus vaatii vielä erillisen päätöksen.

Nämä poikkeukselliset ajat vaativat meiltä kaikilta sopeutumista ja joustavuutta. Haluan kiittää lämpimästi erityisesti kaikkia aktiivisia asukkaita, jotka ovat mukana mahdollistamassa sitä, että selviämme näistä haasteellisista ajoista. Nyt on erityisen tärkeää pitää huolta toisistamme ja noudattaa meille annettuja pelisääntöjä. Yhdessä me onnistumme.

Jukka Mäkelä
kaupunginjohtaja

KESÄISIÄ JA PERINTEISIÄ RUOKAOHJEITA ESPOOSTA JA LÄNTISELTÄ UUDELTAMAALTA

Espoon perinneseuran toimesta on kerätty espoolaista ruokaperinnettä. Espoo, monen muun uusmaalaisen kunnan ohella on ollut kovin muuttovoittoinen kunta 1950-luvulta lähtien. Espoolaiseen ruokaperinteeseen on sekoittunut paljon muiden maakuntien perinnettä.

Ruoka-aineiden saatavuus Espoossa ja Uudellamaalla ovat olleet kuitenkin muovanneet alueen ruokaperinnettä. Kalaa on ollut rannikolla saatavissa, riistaa on saatu metsistä, viljaa ja juureksia on saatu pelloilta ja pihapiiriin eläimistä on saatu maitoa, lihaa ja munia. Moni meistä muistaa vielä 1950-luvun perheen ruokavalion: kuoriperunoita ja niiden lisukkeena paistettuja silakoita, sie-

nikastiketta, nakkikastiketta, läskisooisia. Arkiruokiin kuului myös silakkalaatikko, lihakeitto, kaalikeitto, hernekeitto ja ke-säkeitto. Kerran viikossa leivottiin pullaa. Juhla-aikoina sai sitten herkkuja. Yksi tällainen herkutteluaika oli juhannus. Olen koonnut tähän keräämistäni perinneruokalajeista hieman erilaisen Juhannuksen tai muun perhepiirissä tapahtuvan pienimuotoisen kesäkokouksen ateriahdotuksen.

Ruokaperinteen etsiminen on saanut itseni kunnioittamaan lähiruokaa. Aina ei ole ollut saatavissa eksoottisia mausteita eikä kaukaa tuotuja hedelmiä tai vihanneksia.

Silakkarullat

Silakkarullat

Kilo silakkafleitä rullataan tiukoiksi rulliksi leivinpaperin päälle pellille tai uuniuokaan.

Liemi:

1 litra vettä
5 dl sokeria
5 dl etikkaa
1 rkl suolaa
10 maustepippuria
5 laakerinlehteä
1 punasipuli ohuina siivuina

Ainekset kiehautetaan ja liemi kaadetaan rullien päälle. Paistetaan 180-asteisessa uunissa 20 minuuttia. Paistamisen jälkeen silakkarullien päälle ripotellaan sitruunapippuria.

Jäähdytetään ja tarjoillaan kylmänä.

Uudet perunat

Munakastike kalalle

½ l kalojen keitinlientä tai maitoa

1 rkl voita
2 rkl vehnäjauhoja
suolaa
valkopippuria
2-3 kananmunaa
Kananmunat keitetään koviksi ja paloitellaan. Voi sulatetaan kattilassa ja vehnäjauhot lisätään sekoittaen. Kalaliemi tai maito lisätään kattilaan hyvin vispilällä sekoittaen. Keitetään n. 10 minuuttia. Kastike maustetaan ja siihen lisätään kananmunat.

Vanhan ajan salaatti

lehtisalaatti
2-3 kovaksi keitettyä kananmunaa
1 dl kuohukermaa
1 tl sinappia
1 tl etikkaa
1 tl sokeria
riipaus suolaa ja valkopippuria

Revi salaatti kulhoon.
Lisää salaatin päälle pilkotut kananmunat.
Vatkaa kerma ja etikka löysäksi vaahdoksi.
Lisää vaahtoon sinappi, sokeri, valkopippuri ja suola.
Kaada vaahto salaatin päälle.

Iltapalaksi sopii sitten

Kartanon munaleivät

4 munaa
4 viipaleta vaaleaa leipää tai paahtoleipää
3 dl punaviiniä
½ sipuli
1 salottisipuli
persiljaa
ajuruohoa(timjamia)
pieni pala laakerinlehteä
½ rkl vehnäjauhoja
2 rkl voita
suolaa ja pippuria
Kaada viini kattilaan. Lisää hienonnet-

tu sipuli, salottisipuli, persilja, timjami ja laakerinlehti kattilaan. Keitä seosta niin, että viini vähenee puoleen. Keitä munia 5 minuuttia. Kuori ne. Paista leipäviipaleet voitilkassa tai paahta leivänpaahtimessa. Siivilöi viini mausteseoksesta. Sekoita voi vehnäjauhoihin ja lisää seos hyvin sekoittaen viiniin. Kiehauta nopeasti. Laita murskatut munat leipäviipaleille ja kaada kastike päälle. Nauti heti.

Herkullisen keveitä kesäiltoja
Tarja Rae

KAAVOITUSKATSAUS

Keski- ja Pohjoisosien yleiskaavaehdotus

Lautakunta hyväksyi 15.4.2020 monien äänestysten jälkeen yleiskaavan ja ehdottaa kaupunginhallitukselle kaavan asettamista nähtäville.

Olemme kantaneet huolta Espoonjokilaakson ympäristöstä ja toivoimme, että yleiskaavassa otettaisiin selvästi kantaa, miten se on huomioitava. Mutta riittääkö kartassa oleva rasteriviiva ja kaava-

määräysten maininta, että kehittämisessä turvataan mm. maisema-, historia- ja kaupunkikuvan erityisarvot. Nähtäväksi jää esim. täyttääkö Jokisillan asemakaavaehdotuksen aivan jokirantaan merkityt kerrostalot yleiskaavan kaavamääräyksen "erityisten maisema-arvojen turvaamisesta".

Asuinalueiden luokittelu, josta lautakunnassa äänestettiin ja johon lautakunnan puheenjohtaja jätti eriävän mielipiteen-

sä, tuntuu suorastaan pelottavalta. Mitkä ovat seuraukset, kun rakennettu ja asemakaavoitettu pientalovaltainen asuinalue merkitään yleiskaavassa 'kaupunkimaiseksi asuinalueeksi'? Jos sillä ei ole seurauksia, miksi niin tehdään?

Jokisillan asemakaavaehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi kaavaehdotuksen 11.4.2018. Kaupunginhallituksen käsittelyyn kaavaehdotus menee, kun yksityisten omistamien tonttien osalta on tehty maankäyttösopimukset.

Savikuja

Espoon Asuntojen rivitalot Espoonväylän ja Ison maantien risteyksessä aiotaan korvata kerros- ja pientaloilla. Nettisivujen mukaan: "Tavoitteena maltillinen ympäristöönsä sopiva täydennysrakentaminen, joka ei estä tehokkaampaa maankäyttöä Espoonväylän varrella tu-

Kaupunginkallionrinne

levaisuudessa." Tämän lauseen merkitystä voi vain arvailla. Syksyllä pitäisi tulla ensimmäiset suunnitelmat nähtäville.

Söderskoginaukea

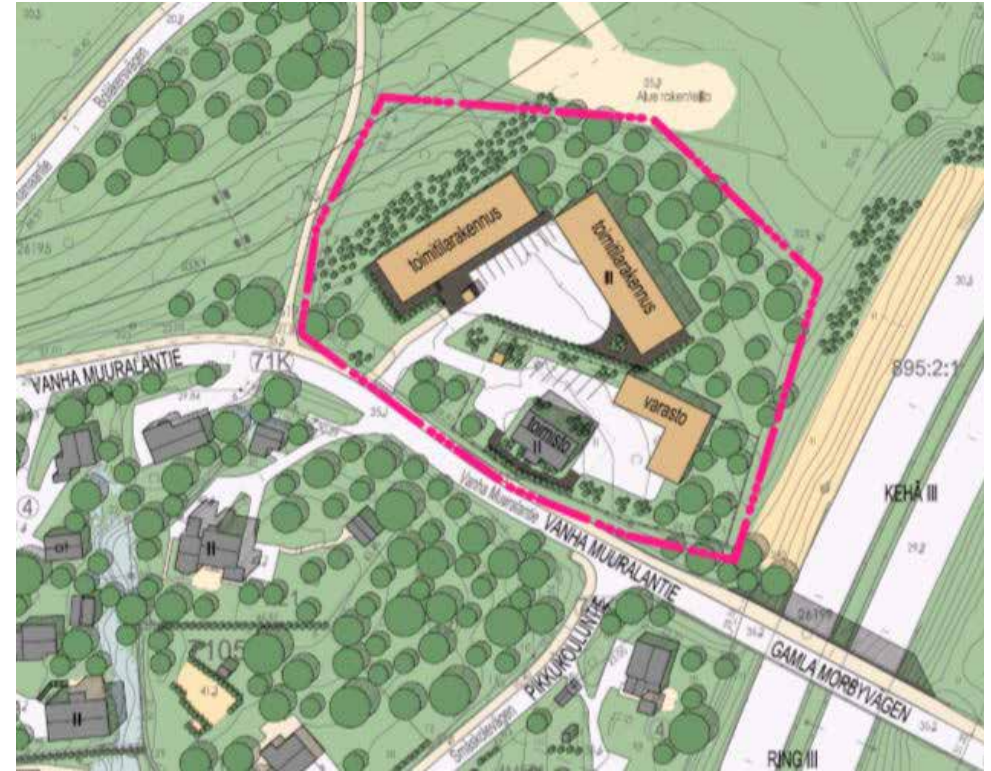
Kaavaehdotus oli nähtävillä keväällä 2019 yhdessä Bosmalmin kaavan kanssa. Tuloksena oli suuri määrä muistutuksia. Ehdotuksessa ongelmana on edelleen Espoonväylän linjaus erityisesti Söderskogin tilan pihapiirin lähellä. Tämänhetkisen arvion mukaan kaavat menevät eteenpäin loppuvuodesta 2020.

Honkaportinrinteen asemakaavamuutos

Kaupunginhallitus hyväksyi muutoksen 26.11.2018. Valitus on hallinto-oikeuden käsiteltävänä.

Kaupunginkallionrinne

Netissä on maininta, että kaavoitus on pysähdyksissä, viimeksi sitä on käsitelty 2014.

Pikkukoulu

Tietojemme mukaan seurakunta on uusinnut vanhan kaavamuutoshakemuksensa ja vanhan OAS-aineiston jatkona onkin aivan uudenlainen maankäyttösuunnitelma.

Pappilanpelto

Espootien varteen selvitetään hautausmaan huoltotoimenpiteiden uudelleen jäsentelyä ja asumista. Ennen kaavoituksen aloittamista kuitenkin "arvioidaan alueen kehittymisen vaihtoehtoja osana Espoon keskusta".

Pikkukoulu

Vanhan Muuralantien varrella Kehä III:n pohjoispuolella on kaupungin omistama tontti, jolla on asemakaavalla suojeltu entinen Gumbölen koulu. Kaavamuutoksella halutaan mahdollistaa tontille toimisto ja varastokäyttö. Koulurakennus on tarkoitus edelleen suojella. Kaavaehdotus tulee nähtäville syksyllä 2020. Kaava-asioista löytyy kaupungin nettisivuilta paljon tietoa: karttoja, selostuksia, pöytäkirjoja ym. www.espoo.fi/kaavoitus

VANHA MESTAUSPAIKKA LÖYTYY ASUTUKSEN VIERESTÄ MIKKELÄSTÄ

Espoon Mikkellästä, Vanhan kuninkaantien varrelta, löytyy sympaattinen, samaloitunut kallioalue. Vaan paikalla on myös historiansa: aikoinaan tämä paikalla on ollut hirttopaikka. Kyse on rinteestä, jossa vanha Maantie "laskeutuu" Mikkellästä alas radan varteen.

Suomessa mestattiin ja hirtettiin vuosina arvioiden 1625–1825 noin 2 000–2 500 ihmistä, heistä 42 prosenttia naisia. Muuralan hirttopaikka on siis ollut yksi näistä mestauspaikoista. Kallio on ollut Espoon ja Kaukalahden kylien välissä

ja Kuninkaantien eli valtavyylän varrella, mutta kuitenkin hieman sivussa. Vuosittain Suomessa mestattiin siis ehkä runsaat 20 ihmistä. Mestauspaikkojen määrää ei tiedetä, mutta niitä on ollut satoja. Käytännössä Muuralan mestauspaikka on ollut käytössä varsin harvoin, pikemminkin kerran vuosikymmenessä kuin kerran vuodessa.

Tony Hagerlund

Lisää tietoa verkossa: <http://www.hagerlund.net/fi/muuralan-mestauspaikka>
Sivuilla on myös linkkejä lähteisiin.

ESPOOLAISTENTALOSTA ESPOON KESKUKSEN SYDÄN

Espoon keskuksessa ympäristö muuttuu vähitellen. Rakentaminen entisen Virastokeskuksen ympäristössä on käynnissä, ja tulevaisuudessa muutostahti rakenteilla olevan Vaakunatorin ympäristössä kiihtyy edelleen. Aiemmin Espoon hallinnollinen keskus hiljensi viikonloppuisin ja muuttui kauttakulku paikaksi. Tavoitteena on, että tämän vuosikymmenen aikana alueella on kohtauspaikka myös virka-aikojen ulkopuolella. Tämän muutoksen keskiössä on Espoon keskuksen asemalla pohjoiseen päähän kaavailtu Espoolaistentalo.

Espoolaistentalon tavoitteena on tuoda asukkaat, päättäjät ja virkamiehet lähemmäksi toisiaan, saman katon alle. Aiemmin alueella olevat monet palvelut löytyivät ripoteltuina eripuolilta raitaa ja asukkaan tehtäväksi jäi löytää oikea osoite. Tulevaisuudessa Espoolaistentalon 'yhden luukun' periaate helpottaa asiointia. Kun asukkaiden palvelujen lisäksi samassa rakennuksessa toimii myös valtuusto ja kaupunginhallitus sekä kaupungin eri toimialojen hallintoa, syntyy mahdollisuus kohtaamiselle. Espoolaistentalo ilmentää helposti lähestyttävyydellään yhteisiä Espoon tavoitteita, kuten asukkaiden osallistumismahdollisuuksien paranemista. Tavoitteena on tulevan valtuustosalin mahdollisimman monikäyttöinen käyttö myös erilaisiin tilaisuuksiin, esim. asukastilaisuuksien ja esitysten paikkana.

Kaupunginhallitus hyväksyi 2020 keväällä Espoolaistentalon tarveselvityksen, jossa määritellään Espoolaistentalon ti-

lat ja tarpeet jatkosuunnittelua varten. Asukkaita ja päättäjiä palvelevien tilojen lisäksi suurin osa rakennuksesta on toimistotilaa. Aiemmin useassa rakennuksessa sijainneet kaupungin henkilöstön työtilat keskitetään yhteen. Tulevat tilat ovat nykyajan tekniikan mahdollistamia monitoimitiloja, omaa työhuonetta mappihyllyineen ei enää tarvita. Tämä mahdollistaa työntekijää kohden varattavan neliömääräisen työtilan puolittamisen aiemmasta. Pitkällä tähtäimellä kaupunki säästää tilakustannuksissa. Lisäksi turvalliset ja tarkoituksenmukaiset työtilat edistävät työntekoa. Työn tekemisen kulttuuri on ottanut merkittävän harppauksen koronatilan aikana. Etätöitä suuri osa oli jo tehnyt aiemminkin harjoitella jo aiemmin ja nyt poikkeustilan aikana lähes kaikki. Kokemukset tästä varmasti heijastuvat Espoolaistentalon suunnitteluun. Tätäkin artikkelia kirjoitetaan kotona oman ruokapöydän ääressä, jossa huono ergonomia toisaalta muistuttaa myös kunnollisten työtilojen tarpeesta.

Seuraava merkittävä vaihe Espoolaistentalon ja ympäristön osalta on arkkitehtikilpailun käynnistäminen. Kilpailua on valmisteltu tarveselvityksen laatimisen ohessa. Tavoitteena on kilpailun aloittaminen siten, että ratkaisu jatkosuunnittelun pohjaksi olisi tämän vuoden aikana selvillä. Suunnitelmien laadinnassa huomioidaan erityisesti tilojen toiminnalliset näkökulmat, mutta luonnollisesti myös rakennuksen liittyminen ympäristöön ja kaupunkikuvaan tulee olla huolelli-

*Espolaistentalo sijoittuu entisen Virastotalo 2:n paikalle.
Alueelle tulossa yli 1000 uutta asukasta, lähikauppaa,
ravintola- ja liiketiloja. (Ilmakuva: Suomen Ilmakuva Oy)*

sesti punnittu. Espoolaistentalon lisäksi kilpailijoilta pyydetään hyviä ratkaisuja tulevasta asuinkortteleista. Espoolaistentalon kortteliin tulee sijoittaa myös mm. päivittäistavara-kauppa, ravintoloita ja liiketilaa. Suunnitelmien tulee myös liittää rautatieasema ja Espoon tuomiokirkon ympäristö nykyistä paremmin yhteen. Uusia asukkaita uudistaminen mahdollistaa yli tuhat, mikä on merkittävä muutos alueelle, jossa aiemmin ei ollut yhtään asukasta. Suunnitelmat tulevat aikanaan asukkaiden nähtäville.

Aseman pohjoispuolella Vaakunatorin ympäristössä uudistuminen on käynnissä. Vaakunatorin ja Kirkkojärventien parantaminen on valmis tämä vuoden loppuun mennessä, antaen suuntaa tuleville uudistuksille. Vanha suojeltu mäkasiini kunnostetaan ja se tulee takaisin liiketilana käyttöön. Asemalle toteutetaan liityntäpyöräpysäköintiä. Tyhjillään olevasta kaupungintalosta tehty suoje-luesitys on edelleen ympäristöministeriön käsittelyssä. Odotettavissa kuitenkin on, että vanhoja virastotaloja puretaan tämän vuoden aikana ja uudistusta toteutetaan vaiheittain. Virastotalo 3 on edelleen käytössä siihen saakka, kunnes Espoolaistentalo on muuttovalmis, arviolta 2026. Siihen mennessä Espoon kaupunkiratakin on toivottavasti vähintään työn alla. Espoolaistentalosta tulee toteutuessaan ainutlaatuinen rakennuskohde jo pelkästään loistavan sijaintinsa ja toiminnallisen kokonaisuutensa ansiosta, mutta myös siksi, että se vahvistaa Espoon keskuksen roolia pääkaupunkiseudun merkittävimpanä läntisenä porttina ja kaupunkikeskuksena.

Samalla kun entinen virastokeskus muuttuu eläväksi keskuksesi, Suviniityn

rakentaminen etenee ja lähiaikojen Suvelan asuinalueen muutokset mahdollistavat sen liittymisen tiiviimmin aseman suuntaan kävelysillalla. Lommilan kaupakeskus antaa odottaa itseään, mutta kehittämismahdollisuudet Entressen ja Espoontorin kauppakeskusten ympärillä kasvavat muutosten myötä. Mikkelään puolestaan suunnitellaan uutta kauppaa vanhan varikon alueelle. Espoon keskuksesta katsotaan pitkälle vuosia eteenpäin, poikkeustilasta huolimatta.

Mikko Kivinen, projektinjohtaja
Espoon kaupunki/
Tekninen ja ympäristötoimi/
Espoon keskuksen kehittämisprojekti

UUSI RUNKOLINJA 200 ALOITTA A 10.8.

Runkolinja 200 aloittaa liikenteen Elie-linaukiolta Leppävaaran kautta Espoon keskukseen. Linja perustetaan linjan 235 pohjalle. Runkolinjan nopeuttamiseksi bussit eivät pysähdy joka pysäkillä. Pysäkit, joilla runkolinja pysähtyy, varustetaan oranssein katosreunuksin. Vuoroväli on päivällä 10 minuuttia ja aikaisin aamulla ja myöhään illalla harvemmin. Linjaan 235 verrattuna jää runkolinjalta pois Espoon suuntaan 12 ja Helsingin suuntaan 10 pysäkkiä. Poistuvien pysäkkien valintaan on vaikuttanut matkustajamäärät.

Tarkempaa tietoa löydät HSL:n sivuilta.
Ann-Christin Lintula

YHTEISÖLLISYYTTÄ ELVYTTÄMÄSSÄ - SYYSMATIN MARKKINAT 19-20.9.2020

SyysMatin markkinat järjestettiin nykymuotoisena ensimmäisen kerran Espoon juhluvuoden kunniaksi 2008. Tarkoituksena oli elvyttää vanha syksyinen markkinaperinne ja luoda nostalginen tapahtuma, jonka avulla espoolaiset tuntisivat kuuluvansa sukupolvien ketjuun. Markkinoita vietettiin keskiajalla kirkon nimikkopyhimyksen muistopäivänä. Espoon tuomiokirkon nimikkopyhimys on tradition mukaan apostoli Matteus. Läntisen kristikunnan pyhimyskalenterin mukaan apostoli ja evankelista Matteuksen muistopäivä on 21.9. Tämän takia SyysMatin markkinat pyritään

järjestämään lähimpänä tätä päivämäärää olevana viikonloppuna, joka useimmiten on syyskuun kolmas viikonloppu. Tänä vuonna 2020 on siis järjestyksessä kolmastoista kerta.

SyysMatin Markkinoiden järjestelyissä on pyritty korostamaan Espoon joen varren ja Kirkonmäenperinnettä espoolaisten kokoontumispaikkana. Espoon kivisen tuomiokirkon ympäristö on ollut vuosisatoja keskeinen maanmerkki, jonka ympärille on tultu myös tekemään kauppia ja kohtaamaan oman seurakunnan työntekijöitä. Markkinoille osallistuvat yrittäjät ovat mukana kut-

sumassa ihmisiä paikalle ja hankkimaan käsityöläistavaroita. Samalla markkinavieraat ovat voineet tutustua seurakunnan toimintaan ohjelman ja informaation välityksellä. Esimerkiksi kahvikärryllä asioidessaan seurakuntalaisen on helppo kohdata seurakunnan työntekijä, jolloin seurakunta saa kasvot. Markkinat ovat myös melkoinen vapaaehtoistyön ponnistus. Erilaiset vapaaehtoisten teh-

tävät antavat mielekkään mahdollisuuden osallistua hyvän tekemiseen. Tapahtuma-alue on ollut tuomiokirkon puoleinen joenvarsi ja Kirkonmäen alue. Myös VPK on osallistunut omalla alueellaan tapahtumaan. Kirkonmäen alueen kaikki rakennukset olivat tiiviissä käytössä koko markkina-ajan.

Markkina-alue oli rauhoitettu kaikelta liikenteeltä markkinoiden aukioloaikana. Markkinat olivat auki lauantaina 19.9 ja sunnuntaina 20.9 klo 10–16. SyysMatin markkinoiden mahdollisille myyjille suunnatussa informaatioissa painotetaan tapahtuman perinnehenkisyyttä. Toiveena on käsityöläisperinteen vaaliminen ja luonnollisista raaka-aineista valmistettujen tuotteiden myynti. Lisäksi heitä muistutetaan, että tuotteiden tulisi olla sopivia seurakunnan järjestämässä tapahtumassa myytäväksi. Myöskään kirpputoritavara ei ole sopiva myyntiartikkeli. Palauttaessaan myyntipaikkahakemuksen yrittäjä sitoutuu noudattamaan yhteisiä pelisääntöjä ja kunnioittamaan markkinoiden henkeä. Viime vuosina on ollut noin 90 myyntipaikkaa käytössä. Myyntiartikkeleita oli melkoinen kirjo. Perinteisten tekstiilituotteiden ohella oli koriste-esineitä ja käyttötarvikkeita. Elintarvikkeita oli leivonnaisten ohella myös

erikoisempia tuotteita, kuten valkosipulimarinoituja manteleita. Eriyisen vaikuttavaa olivat sepän taontaesitykset. SyysMatin markkinoilla on ollut tarjolla monipuolista toimintaa. Markkinat avataan lauantaina 19.9 klo 10. Markkinat päättyivät sunnuntaina 20.9 klo 16 päättöshartauteen.

Seurakunnan tarjoama oma ohjelmatointa oli monipuolista. Tuomiokirkossa järjestetään useita esittelykiertoja. Hautuumaakerrokset tutustuttivat menneiden sukupolvien historiaan. Riparilaulujen yhteislaulutilaisuus oli molempina päivinä kahteen kertaan seurakuntatalon pihalla

Paikalla on eläimiä, kuten ponit, kanit, kanojen ihmettely on ilmeisen merkittävä elämys kaupunkilaislapsille.

Lapsille on myös erityistä ohjelmaa. Seurakuntatalolla voi valmistaa keppihevosen. Kaarnalaivan veistely ja onginta joen varrella olivat varhaisnuorisolle suunnattua toimintaa. Hieman vanhemmat saattoivat kokeilla jousiammuntaa Pitäjätuvan edessä.

Ulkoilutoimintaa tarjosi Kollipolku, jossa Kollikirjojen hengessä saattoi tutustua Espoon kirkollisiin vaiheisiin, kuten jalkapuuhan. "Kirkkomaan kasvit" – polun välityksellä oli mahdollisuus tarkkaila Tuomiokirkon ympäristöstä löytyviä harvinaisia kasveja.

Seurakuntatalolla oli tarjolla hieman vaihtoehtoisempaa hengellistä toimintaa. Aulassa oli seurakuntamme ikonimaalareiden työnäytös, jossa he keräsivät maalaustekniikasta ja ikonien

hengellisestä sanomasta. Halukkaat saattoivat itse kokeilla maalausta heidän ohjauksessaan. Salissa on Auroran ikonimaalareiden ikoninäyttely. Paikalla oli myös mahdollisuus tehdä itselleen omat rukoushelmet.

Espoon VPK toteutti omaa ohjelmaa toimipisteessään SyysMatin markkinoiden aikana. Paikalla oli mahdollisuus tutustua sammutuskalustoon.

Seurakunnan soppatykki myi perinteistä hernekeittoa seurakuntatalon pihalla. Ohessa oli myös pihakahvila. Pitäjän-

tuvalla toimi "Nostalgia-kaffeteria", jonka ideana oli toimia vanhanaikaisena kahvilana pöytiintarjoiluineen. Kellotapulis-sa toimii "Paakaran tupa" ja Toimituskap-pelissa on "Kestikievari", joista, josta sai kahvia ja pikkupurtavaa. Erikoisuutena ovat markkina-alueella kiertävät kol-me "Kahvikärry", josta saattoi ostaa kah-via. Kiireiset myyjät ja markkinavieraat tuntuivat arvostavan tätä palvelua. Kah-vimukin äärellä voi myös kohdata seu-rakunnan työntekijän vähän epäviralli-semmin.

SyysMatin markkinoiden toteuttamises-sa on mukana sekä vapaaehtoisia tal-koolaisia että seurakunnan työntekijöi-tä. Vapaaehtoisia on ollut talkoolaisina eri tehtävissä eripituisia aikoja n. 100 henkilöä.

Kävijöitä SyysMatin markkinoilla on ol-lut kahden päivän aikana arviolta vajaat 9.000.

Markkinavieraiden, vapaaehtoisten,

myyjien ja seurakunnan työntekijöiden antamien palautteiden perusteella ta-pahtumaa voidaan pitää onnistuneena. Eriytyä kiitosta saa markkinoiden lep-poisa tunnelma, joka houkuttelee väkeä paikalle vuodesta toiseen. SyysMatin markkinoilla on omat nettisivut, jotka ja-kavat tietoa jo seuraavista markkinoista.

Teksti: Alarik Corander

Kuvat: Espoon tuomiokirkkoseurakunnan arkisto

KODIN TIETOTURVA

Tietoturva mielletään usein perinteisten tietokoneiden ja läppäreiden suojaami-seen esimerkiksi virustorjuntaohjelmal-la sekä salasanoista huolehtimiseen. Val-veutuneemmat käyttäjät pitävät lisäksi ohjelmistot ajan tasalla myös älypuheli-messa ja tabletissa.

Harva tulee kuitenkaan miettineeksi ko-din muita älylaitteita ja niiden suojaa-mista. Kaikki älylaitteet ovat pohjim-miltaan tietokoneita, jotka eivät eroa kovinkaan paljoa esimerkiksi älypuheli-mista. Tämä tarkoittaa, että myös älylait-teiden tietoturvasta tulee huolehtia sa-malla tavalla kuin omasta tietokoneesta. Kodin älylaitteet ovat yleistyneet kovaa vauhtia viime vuosina. Monella meistä on jo älytelevisio olohuoneessaan, äly-kello ranteessa ja robotti-imuri imuroi-massa. Lisäksi kaupasta voi jo nyt ostaa muun muassa älykkäitä jääkaappeja, pe-sukoneita, teenkeittimiä, ruohonleikku-reita, ovikelloja, valvontajärjestelmiä, va-laisimia, saunakiukaita sekä leluja. Myös älykoodit ovat hitaasti yleistymässä. Äly-kodeissa koko talon toimintoja, kuten lämmitystä, valaistusta ja ovilukkoja voi ohjata vaikka älypuhelimestaan. Tätä il-miötä kutsutaan myös esineiden Inter-netiksi.

Älylaitteita ohjataan tyypillisesti älypu-helimeen ladatun sovelluksen kautta. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että älylaite lähettää tietoja valmistajan pal-velimille, joiden kautta palvelu tarjotaan kuluttajalle verkkosivun tai sovelluksen kautta. Ostamasi laite on siis tietoko-ne, jossa suoritetaan erilaisia palveluita

ja ohjelmistoja. Tietoturvan osalta näi-hin pätee samat säännöt kuin muihin-kin tietokoneisiin. Ohjelmistoissa esiin-tyy haavoittuvuuksia, joihin julkaistaan korjauspäivityksiä ja salasanoista tulee huolehtia. Tuotteissa voi olla verkkoon näkyviä palveluita auki, joihin pääsee kirjautumaan ohjekirjasta löytyvällä ole-tussalasanalla.

Älylaitteet ovat rikollisille mielenkiintoi-sia ja valitettavan usein myös helppoja kohteita. Verkkorikolliset etsivät jatku-vasti haavoittuvia laitteita Internetistä ja kokeilevat niihin valmistajien käyttä-miä oletuskäyttäjätunnuksia ja salasano-ja. Kun oikea salasana tai haavoittuvuus löytyy, otetaan laite rikollisen hallintaan ja siihen asennetaan tyypillisesti haitta-ohjelma, joka liittää laitteen osaksi bot-tiverkkoa. Bottiverkko on rikollisen hal-lussa oleva joukko tietokoneita, joita voidaan käyttää esimerkiksi roskapostin lähettämiseen tai verkkosivujen kuormi-tushyökkäyksiin. Kyberturvallisuuskes-kuksen havaintojen mukaan älylaitteis-ta aiheutuvat haittaohjelmahavainnot ohittivat Suomessa jo vuonna 2018 pe-rinteiset tietokoneet.

Suoja kotisi älylaitteet päivittämällä niiden ohjelmistot aina kun niihin on saa-tavilla päivityksiä sekä vaihtamalla lait-teen käyttämä oletussalasanalla toiseen. Seuraavan kerran kun olet ostamassa uutta älylaitetta kotiin kysy myyjältä, mi-ten tietoturva on huomioitu tuotteessa ja kuinka laitteen ohjelmisto päivitetään.

Markus Lintula

Kirjoittaja työskentelee tietoturva-alalla

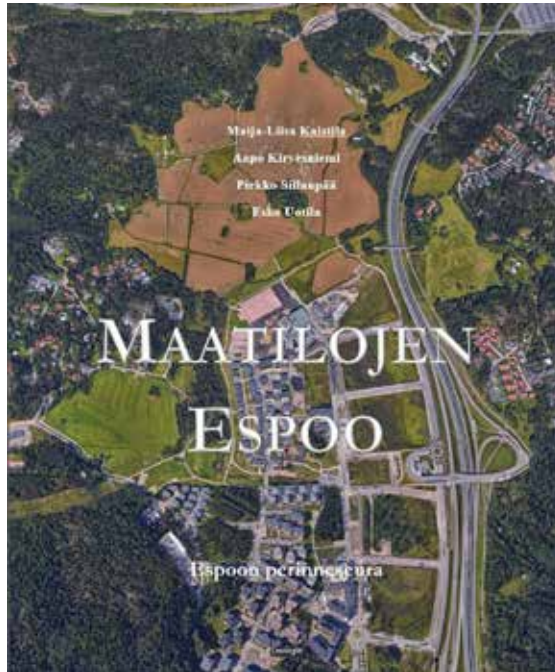
PERINNESEURA JULKAISI KIRJAN MAANVILJELYN HISTORIALLISISTA MUUTOKSISTA ESPOOSSA

Espoon perinnesseura ry:n uusin julkaisu Maatilojen Espoo -kirja kertoo maanviljelyn mittavista muutoksista Espoossa. Kirjaa varten haastateltiin vuonna 2019 lukuisia espoolaisia maanviljelijöitä heidän kokemuksistaan ja näkemyksistään elinkeinonsa tulevaisuudesta Espoossa. Kirjaa tehdessään Espoon perinnesseura on toiminut tiiviissä yhteistyössä Espoon kaupunginmuseon kanssa. Maanviljelyn kehitystä esitellään myös Talomuseo Glimsissä kaupunginmuseon näyttelyssä, joka odottelee avautumista koronapandemian niin salliessa.

Perinnesseura kiittää kirjaa varten haastattelun antaneita pariakymmentä nykyistä tai entistä maatilaa tai viljelmän omistajaa maatalouden arjen arvokkaiden kuvauksista.

Viljelijöiden haastatteluja ja kirjan muita tekstejä ovat kirjoittaneet Maija-Liisa Kaistila, Aapo Kirvesniemi, Pirkko Sillanpää ja Esko Uotila. Kuvia maataloustöistä ja viljelmistä ovat ottaneet Esko Uotila ja Pentti Aalto. Espoon kaupunginmuseon kokoelmista on saatu vanhoja ja uusia valokuvia maanviljelystä, rakennuksista ja maisemista.

Espoolaiset ovat kaupunkilaisia, jois-

Kirjan kansikuva on Suurpellostä

ta monien juuret ovat maaseudulla. Espoostakin löytyy maalaismaisemia ja viljelmiä, vaikka kaupungin kasvu on kuitistanut perinteisiä kulttuuriympäristöjä viime vuosikymmeninä.

Kustaa Vaasan perustama kuninkaankartano oli koetila

Keskiajalla syntyneen Espoon pitäjän tarkkaa historiaa voi tutkia vasta Ruotsin kuningas Kustaa Vaasan ajoista lähtien. Kun kansa pantiin entistä tarkemmin verolle, viljelijöiden maa-alojen rekisteröinti alkoi. Espoon asukkaat olivat silloin yksityisiä talonpoikia, ja he omistivat viljelemänsä maan. Ainoa poikkeus oli

”kuninkaankartano”. Se oli eräänlainen koetila, jollaisia Kustaa Vaasa oli perustanut Suomeen useita. Kuninkaankartanossa voitiin valtion tukemana jopa kokeilla uusia tekniikoita maanviljelyksessä ja edistää myös muuta toimintaa, kuten saha- ja myllytekniikan kehitystä.

Maalaispitäjistä suureksi kaupungiksi muutamassa vuosikymmenessä

Espoo on kasvanut maalaispitäjistä suomalaisittain suureksi kaupungiksi muutamassa vuosikymmenessä. Maanviljeleminen on vaikuttanut kylä- ja kaupunkirakenteeseen. Monet nykyiset kaupunginosat on rakennettu merkittävien kartanoiden ja maatilojen maille. Maanviljelyä harjoitetaan Espoossa edelleen,

ja näyttävät viljelysmaisemat ovat tärkeä osa kaupunkikuvaa. Monet uudet harrasteet, kuten golf ja ratsastus, ovat löytäneet paikkansa entisten maatilojen mailta.

Viljeltyä maata siirtyy jatkuvasti asutuksen ja liikenteen tarpeisiin erityisesti Espoon etelä- ja keskiosissa. Vireillä olevan pohjois- ja keskiosien yleiskaavan kaavakartta osoittaa, että avointa maisemaa ja maanviljelykseen käytettävää peltoa tulee säilymään Keski- ja Pohjois-Espoossa myös tulevaisuudessa, vaikka muun muassa Vanhassakartanossa viljelysmaata ollaankin kaavoittamassa rakentamiselle. Maa- ja metsätalousalueita osoitetaan rakentamiseen muun muassa Histan, Mynttilän sekä Viiskorven uusien keskusten ympäristössä.

Mehiläistarhausta Fallåkerissa. Kuva Esko Uotila 2019

Maanviljelijät ja tiloilla virkistyspalveluja tarjoavat toimijat ottavat toiminnassaan huomioon ympäristön kasvavat vaatimukset ja pitävät huolta perinteisistä viljelysmaisemista ja kulttuuriympäristöistä. Maanviljelyn vuosisatainen perintö säilyy vahvana myös kasvavassa kaupungissa.

Lisätietoja:
Esko Uotila, Espoon perinnesseura ry
sähköposti: euotila@gmail.com
puhelin: 050 558 7861
Pirkko Sillanpää,
Espoon kaupungin museo
sähköposti: pirkko.sillanpaa@espoo.fi
puhelin: 050 364 8148
<https://espoonperinnesseura.net/julkaisut/>

Rukiin puintia - Pentti Aalto

ENSIMMÄISET KERROSTALOT ESPOON KESKUKSEEN 1950-LUVULLA

Samarian kerrostalot

Jokainen meistä varmaan tietää, että Samarian kerrostalot ovat jo vanhoja. Ne ovat valmistuneet 1957 ja 1959 ja niiden suunnittelija oli Aulis Salo. Kiinteistöissä on 32 asuntoa, yksiöitä, kaksioita ja kolmioita. Talojen omistaja on Es-

poon Asunnot. Maarekisterin mukaan on Teirin tilasta erotettu tila 1:41, nimeltä Samaria ja rekisteröintipäivä on 8.8.1929. Maapinta-ala on 1,955 ha. Tähän on rakennettu Samarian kerrostalot. Ne rakennettiin Espoon kunnansairaalan henkilökunnalle, ja kerrostalojen

nimi Samaria tulee siis 1929 annetusta tilanimestä Samaria. Voi hyvin olla, että palsta lohkottiin jo 1929 siinä tarkoituksessa, että sinne rakennettaisiin kunnansairaalaan liittyviä rakennuksia, kuten juuri työntekijöiden asuntoja. Rakentaminen ei kuitenkaan toteutunut pian. Esim. vuoden 1939 kartassa ei palstalla ole vielä rakennuksia, eikä muutenkaan ole tiedossa, että rakennuksia olisi ollut ennen 1950-lukua ja kerrostalojen rakentamista. Naapuripalstoilla oli kyllä 1900-luvun alkupuolelta lähtien huviloita ja omakotitaloja.

Tiedossa ei ole miksi tilalle annettiin nimi Samaria, mutta varmasti nimenä on otettu Raamatun tarinasta, jossa laupias samarialainen auttaa apua tarvitsevaa. Samaria oli kaupunki ja maakunta Palestiinassa. Maakunnan ja kaupungin asukkailla ja juutalaisilla oli jyrkkää vihanpitoa, ja juuri siksi oli huomiota herättävää, että samarialainen antoi apua hädässä olevalle.

Koulumestarinmäen kerrostalo on valmistunut vuonna 1955

Lapsesta asti minua on vähän ihmetyttänyt, että keskellä omakotitaloja nykyisessä Koulumestarinmäessä on kerrostalo. Se on kolmikerroksinen, mutta kuitenkin selvä kerrostalo. Rödselhagen-nimeä kantava kerrostalo on valmistunut vuonna 1955. Osoite on Rihvelimäki 3. Tämä on siis alueemme vanhin kerrostalo. Alue on myöhemmin täydennysrakennettu ja talot omistavat Espoon Asunnot.

Paikka on kuulunut Morbyn (Muurala) kylään ja siinä kylässä tarkemmin sanoen Lammaksen tilaan. Lammas oli yksi Morbyn kantatiloista, joita olivat myös Ar-

vids, Mickels ja Teir. (Lammaksen nimi on syntynyt ja muuntunut tähän muotoon ruotsinkielessä, eli sillä ei ole mitään tekemistä suomen lammas-sanan kanssa.) Morbyssä on ollut muitakin Rödsel-alkuisia vanhoja paikannimiä. Rödselbacken on ollut mäennimi, ja ilmeisesti tämän mäen mukaan Rödselback on ollut nimenä vähäisemmällä asumuksella, joka ei ollut itsenäinen tila, vaan torppa tai mäkitupa. Lisäksi on tiedossa, että Arvidsin tilalla on ollut pelto nimeltä Rödseläkern. Kaikki nämä nimet on kirjattu paikannimikokoelmaan 1910-luvulla. Nimiin sisältyy ruotsin kielen sana rödsel, joka on usein ollut myös muodossa rödsla. Sana merkitsee raiviota, siis aluetta, joka on vastikään otettu viljelykseen. Lammaksen tilasta erotettiin 13.11.1911 puolen hehtaarin kokoinen palsta. Tämä maapalsta tai tontti tai tila merkittiin maarekisteriin nimellä Rödselbacken,

mäennimen Rödselbacken mukaan. Se sai rekisteritunnuksen 2:3, jossa kakkonen osoittaa sitä, että Lammas oli kantatila numero 2.

Muutamaa vuotta myöhemmin, 7.10.1914, lohkottiin Lammaksesta laajempi uusi tila, numero 2:6, ja se sai nimen Rödselhagen. Tila oli neljän hehtaarin kookoinen. Nimessä on loppuosana sana hage, joka tällä seudulla merkitsee aidattua, tyypillisesti puustoista laidunmaata.

On mahdollista, että tilannimen Rödselhagen taustalla on aikaisempi haannimi tai laitumennimi Rödselhagen, eli että tila olisi nimetty paikalla olleen haan mukaan. Vaihtoehtoisesti mitään tällaista haannimeä ei ole ollut, sillä 1914 on voitu myös muodostaa lohkottavalle tilalle kokonaan uusi nimi nimen Rödselbacken mallin mukaan.

Rödselhagenin tilan pinta-ala oli alun perin 4,1 hehtaaria. Sittemmin kiinteistö on vähin erin supistunut, kun siitä on

erotettu pieniä osia. Nykyinen Rihvelimäki 3:n tontti on 2,1 hehtaarin suuruinen ja käsittää Rödselhagenin tilan keskiosan.

Suvelan ensimmäinen kerrostalo valmistui osoitteeseen Kirstinmäki 3 vuonna 1970.

Muita kerrostaloja

Espoon rakennusrekisterin tietojen mukaan ainakin Tapiolassa on vielä vanhempia kerrostaloja. Esimerkiksi osoitteissa Mäntyviita 3, Mäntyviita 4, Mäntyviita 8, Menninkäisentie 2 ja Menninkäisentie 5 on kerrostaloja, jotka on merkitty valmistuneiksi 1954.

Teksti Ann-Christin Lintula
Valokuvat Gunnar Ramstedt ja Ann-Christin Lintula

Lähde: nimistöntutkija Sami Suviranta, Espoon kaupunki

AFTON VID ESBOÅN

***Lördag 22.8.2020 kl. 16.00-21.00
i Lagstad hembygdsgård med omgivning,
Gamla Lagstadvägen 4, Esbo centrum***

Ett plock ur programmet
Olika hantverk, bl.a. nåltovning
Annika Sandelin håller sagostund för barn
Guidning i skolmuséet
Guidad kyrkogårdsvandring
Rökbastu för damer och herrar
Danskompassen
Sång med Furorna
Köklax FBK
Konsert i Esbo domkyrka med Thomas Lundin
Matsservering av Esbo Marthaförening
Café i hembygdsgården

Välkommen! - Tervetuloa!

Närmare information www.esbo.hembygd.fi och Facebook Lagstadin kotiseututalo – Lagstad hembygdsgård
Arrangör: Esbo hembygdsförening

LUOTTAMUS- HENKILÖT 2020

*Lehden jakelu Keski-Espoon Pien-
kiinteistöyhdistys r.y:n jäsenille*

Anita Lindström Koulumestarintie 28 B, 02770 Espoo 040 592 0274 anita@figurecraft.fi	rahastonhoitaja
Ann-Christin Lintula Nimismiehenmäki 10, 02770 Espoo 040 562 0259 aim.lintula@kolumbus.fi	puheenjohtaja EKYL:n varapuheenjohtaja
Eeva Väinö Kiuaskuja 4, 02770 Espoo 045 673 5264 eevainio@saunalahti.fi	varapuheenjohtaja siivoustalkooasiat tonttupolku
Jan-Olof Stengård Mallaspolku 4, 02770 Espoo 040 558 3610 jan-olof.stengard@kolumbus.fi	hallituksen jäsen jäsenrekisteri jakeluvastaava
Nena Stenius Läntinen Jokitie 21, 02770 Espoo 050 371 8059 nena.stenius@gmail.com	hallituksen jäsen perinne- ja jokiasiat
Timo Laaksonen Kippokuja 4 A, 02770 Espoo 0400 148 815 kippokuja4a@hotmail.com	hallituksen jäsen
Virpi Palmgren Saavikuja 1, 02770 Espoo 0400 524 366 vvpalmgren@gmail.com	sihteeri luontoasiat
Hanna Sayilir Kiltakallionrinne 7, 02770 Espoo 045 125 8121 hanna.sayilir@gmail.com	hallituksen jäsen

Valtioneuvoston ohjeiden mukaan vuosikokousta ei ole voitu pitää keväällä 2020. Vuoden 2019 jäsenmaksu oli talouden ensimmäiseltä jäseneltä 14 e ja lisäjäseniltä 2 e.

Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun tilille FI32 4055 4720 0425 79.
Merkitse viestikenttään jäsentiedot: nimi, osoite ja sähköpostiosoite